

Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref.: 14/130

Vår ref.: 14/463

Dato: 29.4.2014

Høringsuttalelse - Endringer i alkoholloven - åpningsdager for salg av alkoholholdig drikk mv.

Vi viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 27. januar 2014 om forslag til endringer i alkohollovgivningen - åpningsdager for salg av alkoholholdig drikk mv. Innspill er innhentet fra relevante organisasjonsledd i Legeforeningen og behandlet i sentralstyret 29. april 2014.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at AS Vinmonopolet kan holde sine butikker åpne jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften. Det foreslås også å åpne for salg av alkoholholdig drikk på valgdager og dager for folkeavstemning. Helse- og omsorgsdepartementet hevder at en utvidelse av AS Vinmonopolets åpningsdager bare vil ha marginale alkoholpolitiske konsekvenser fordi salg av øl mv. fra dagligvarehandelen er tillatt disse dagene. Når det gjelder valgdagen, viser departementet til at skjenkeforbudet for brennevin på valgdager allerede er opphevet, og at det uansett omsettes alkohol på valgdagen. Det påpekes også at dagens valgordning innebærer at svært mange forhåndsstemmer.

Siden 70-tallet har alkoholforbruket i Norge økt betydelig. Økningen skyldes ikke bare at stordrikkene drikker mer. Det drikkes også mer blant de som drikker lite eller middels mengder alkohol¹. Legeforeningen er bekymret for konsekvensen av samfunnets alkoholforbruk og for signaleffekten som ligger i departementets forslag. Overforbruk eller misbruk av alkohol er et omfattende samfunnsproblem. Alkoholmisbruk rammer ikke kun den enkelte, men også personer i nære relasjoner til de som drikker for mye. Fra et medisinskfaglig ståsted er det vår vurdering at økt alkoholtilgjengelighet gir en uheldig signaleffekt.

En nylig publisert studie fra Sirius² viser at flere og flere nordmenn gir sin støtte til en restriktiv alkoholpolitikk. Et klart mindretall mener det er for vanskelig å få kjøpt alkohol i Norge i dag. Spørreundersøkelser viser også at nordmenn har en økt tro på at virkemidler som prisreguleringer og tilgjengelighetsbegrensinger er effektive for å redusere alkoholrelaterte skader.

I hvilken grad en utvidelse av Vinmonopolets åpningsdager vil føre til mer alkoholsalg, er usikkert. Å utvide vinmonopolets åpningstider vil imidlertid øke alkoholtilgjengeligheten. Begrensninger i tilgjengeligheten er blant de mest effektive virkemidlene for å redusere skader fra alkoholbruk. Ut i fra dette kunnskapsgrunnlaget bør man holde fast ved "føre var" prinsippet og ikke øke antall utsalgsgdager, slik departementet foreslår. Legeforeningen støtter derfor ikke de nevnte endringene.

¹ <http://www.sirus.no/Alkoholkonsumet+har+%C3%B8kt+i+alle+befolkningsgrupper.d25-SMZbKW0.ips>

² http://www.sirus.no/nor/Publikasjoner/Alle_publikasjoner/2013//Changes+in+Norwegian+public+opinion+on+alcohol+policy%2C+2005%E2%80%932012.d25-SMRLG2f.ips

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Jorunn Fryjordet
Avdelingsdirektør

Saksbehandler:
Sara Underland Mjelva